

Praksis, hvorefter der regnes 3 hele Døgn fra Udløbet af den Dag, paa hvilken Fremstillingen fandt Sted.

Reglen i 2det Stykke fandtes ikke udtrykkelig udtalt i det tidligere Forslag; men ligesom Reglen i dets første Punktum ligefrem udkræves saa vel af Hensyn til den Anholdte som af Hensyn til Retshaandhævelsen, idet ofte netop den første Tid efter den paagældendes Afsondrehed indeholder størst Mulighed for Tilvejbringelse af Bevismateriale, saaledes er dets 2det Punktum en simpel Konsekvens af Partsprincipet.

Kapitel XVII.

Fængsling.

Det Omfang, hvori Varetægtsfængslet nu for Tiden ofte anvendes, har som vel bekendt mere end noget andet i den bestaaende Ordning af Strafferetsplejen været Genstand for Angreb.

Over for Spørgsmaalet om, hvad der i saa Henseende kan gøres for at imødekomme det berettigede i de fremførte Klager, maa det foreløbige Svar være, at en Ændring kan tænkes i flere forskellige Retninger. Der kan saaledes navnlig være Spørgsmaal om:

- 1) at begrænse Kredsen af de Tilfælde, i hvilke Varetægtsfængsel overhovedet kan anvendes;
- 2) at virke hen til, at Varetægtsfængsel ikke anvendes uden for Tilfælde, i hvilke der in concreto foreligger bestemte retfærdiggørende Grunde for dets Anvendelse;
- 3) at søge Garantier mod, at Varetægtsfængsel udstrækkes over en længere Tid end i sig selv strængt nødvendigt eller i Forhold til den omspurgte Forbrydelses Beskaffenhed rimeligt;
- 4) at foretage Ændringer med Hensyn til Behandlingen af varetægtsfængslede og endelig
- 5) i videre Omfang end nu at lade andre, mindre indgribende Foranstaltninger træde i Varetægtsfængslets Sted, for saa vidt det tilsigtede Øjemed derved i tilstrækkelig Grad kan opnaas.

Om disse forskellige Muligheder skal følgende bemærkes:

ad 1. I Grundlovens § 80 hedder det, at ingen kan underkastes Varetægtsfængsel for en Forseelse, som kun kan medføre

Straf af Pengebøde eller simpelt Fængsel. Efter sin Ordlyd siger denne Bestemmelse kun, at Varetægtsfængsel er udelukket ved Forseelser, for hvilke Strafferammen er saaledes, at Straffen ikke kan stige højere end simpelt Fængsel, og saaledes er Reglen ogsaa forstaaet i Praksis. Imidlertid er det aabenbart kun et Skridt videre i den af Grundloven anviste Retning, naar man tillige udelukker Varetægtsfængsels Anvendelighed ved Forbrydelser, for hvilke Strafferammen vel naar højere end simpelt Fængsel, naar der in concreto dog ikke kan antages at ville blive Tale om højere Straf end simpelt Fængsel. Man staar jo nemlig da over for et Forhold, der ikke i sig er betydeligere end de, Grundloven udtrykkelig har haft for Øje, og i hvilket Anvendelse af Varetægtsfængsel derfor vilde betyde det samme Misforhold mellem Middel og Maal, som Grundloven har villet udelukke. Kommissionen har ikke næret Betænknelighed ved at gaa dette Skridt videre end den nugældende Ret og det tidligere Forslag, og en i Overensstemmelse hermed affattet Regel findes derfor optaget i § 167, 1ste Stykke.

Paa den anden Side bør der under ingen Omstændigheder være Tale om at føre denne almindelige Udelukkelsesregel videre endnu, idet det næste Skridt vilde føre over i Tilfælde, hvor Straffen er Fængsel paa Vand og Brød, og dermed for en stor Del i en helt anden og for Samfundet langt farligere Forbrydersfære. Her af Forbrydervenlighed eller af Hensyn til de enkelte uskyldig mistænkte at berøve Straffeprocessen et efter Omstændighederne saa vigtigt Middel som Varetægtsfængsel vilde sikkert hævne sig haardt*). Derimod bør selvfølgelig de enkelte, hvis Uskyldighed godtgøres, have samme Ret til Erstatning, som de have efter den nu bestaaende Ordning, jfr. § 177 in fine.

ad 2. Bestræbelserne for at hindre, at Varetægtsfængsel anvendes uden for Tilfælde, hvor det har sin gode Grund i de foreliggende Forhold, maa bestaa dels deri, at det i Loven udtrykkelig præciseres, hvilke Omstændigheder Loven anser for at

*) Herved skal dog for Fuldstændigheds Skyld bemærkes, at Varetægtsfængsel efter Udkastet — for saa vidt de her i Riget fast bosiddende Borgere angaar — er udtrykkelig udelukket med Hensyn til de fleste af de i § 31 nævnte Politisager, i hvilke Straffen kan stige til Vand og Brød, jfr. ad 3.